

УДРУЖЕЊЕ ПЕДИЈАТАРА СРБИЈЕ

21 000 Нови Сад, Хајдук Вељкова 10, тел: +381646317416, факс: +3812121421856
E-mail: udruzenje.pedijatara.srbije@gmail.com · www.udruzenjepedijatara.rs

Матични број Удружења: 17592106 (Агенција за привредне регистре) · ПИБ: 103648418 · Рачун: 265-1100310004301-47 (Raiffeisenbank а.д. Београд)

STAV O PRIMENI PROBIOTIKA KOD NOVOROĐENČADI *

1. Indikacije za primenu probiotika :

- Prevencija nekrotizirajućeg enterokolitisa i kasne seapse
- Prevencija disbioze kod dece rođene carskim rezom
- Prevencija dijareje uzrokovane antibioticima
- Otklanjanje/ublažavanje/prevencija infantilnih kolika
-

2. Izbor, doze i dužina primene probiotika:

2.1 Prevencija nekrotizirajućeg enterokolitisa i kasne seapse kod prevremeno rođene dece gestacije <34 nedelje

- Lactobacillus rhamnosus LGG 1,5 – 3 x 10⁹ (1,5-3 milijarde) CFU /dnevno.
- Višekomponentni probiotski preparati sojeva Lactobacillus i Bifidobacteria 3x-x10⁹ (3 milijarde) CFU /dnevno.
- Trajanje primene 4-6 nedelja.

Предуслови за започињање превенције НЕК су успостављање несметане енталне исхране, одсуство суспектне или доказане сеapse, као и знакова НЕК, циркулаторне нестабилности (примена инотропа) и/или перзистентног ductus arteriosusa као и могућност комплетне бактериолошке дијагностике.

2.2 Prevencija disbioze kod dece rođene carskim rezom:

- Višekomponentni probiotski preparati sojeva Lactobacillus i Bifidobacteria 3-5x10⁹ (3 milijarde) CFU /dnevno.
- Prevencija se započinje kod dece rođene ≥ 34 gn sa stabilnim kliničkim stanjem (cirkulatorna stabilnost;tolerancija oralne ishrane)
- Trajanje primene: do 3 meseca od rođenja.

2.3 Prevencija dijareje uzrokovane antibioticima

- Lactobacillus rhamnosus LGG 1,5-3 x 10⁹ (1,5-3 milijarde) CFU /dnevno (prevremeno rođena deca <34 gn).
- Trajanje: tokom i 2 nedelje po završetku antibiotske terapije.

**Stavovi o primeni probiotika u neonatologiji detaljnije su izneti u brošuri „Probiotici u neonatologiji“, autora B. Janković, J. Martić, T. Nikolić*

2.4. Otklanjanje/ublažavanje/prevenција infantilnih kolika:

- Lactobacillus reuteri 1×10^8 (100 miliona) CFU /dnevno (doza se može povećati do 5×10^8 - 500 miliona CFU/dnevno). Primena probiotika je deo integrisanog pristupa (hipoalergijska ishrana; „sedativni postupak“) koji će biti definisan posebnim protokolom.
- Trajanje : 4-6 nedelja.

Napomene:

- U neonatalnom periodu koriste se probiotski preparati sa sojevima Lactobacillus i Bifidobacteria koji se uobičajeno nalaze u humanom mleku ili crevnom mikrobiomu zdrave novorođenčadi rođene prirodnim putem i na prirodnoj ishrani.
- Optimalan učinak probiotika postiže se kod dece na prirodnoj ishrani (dojenje; izmlazano majčino mleko), kao i korišćenjem donorskog humanog mleka. Ukoliko navedeni načini ishrane nisu dostupni, alternativa su mlečne formule sa prebioticima (frukto/galakto oligosaharidi).
- Novorođenčad rođena carskim rezom u slučaju postojanja dodatne indikacije za primenu probiotika:
 1. *prevencija NEK i kasne sepse :*
Lactobacillus rhamnosus tokom 4-6 nedelja, zatim višekomponentni probiotski preparat sojeva Lactobacillus i Bifidobacteria do navršenog 3. meseca
 2. *prevencija dijareje uzrokovane antibioticima:*
 - a) primena antibiotika odmah po rođenju: Lactobacillus rhamnosus tokom i 2 nedelje po završetku antibiotske terapije, zatim višekomponentni probiotski preparat sojeva Lactobacillus i Bifidobacteria do navršenog 3. meseca
 - b) primena antibiotika posle započete prevencije disbioze višekomponentnim probiotskim preparatom:
 - višekomponentni preparat koji sadrži Lactobacillus rhamnosus se bez prekida primenjuje do navršenog 3. meseca.
 - višekomponentni preparat koji ne sadrži Lactobacillus rhamnosus se zamenjuje preparatima Lactobacillus rhamnosus - trajanje prema preporukama za prevenciju dijareje uzrokovane antibioticima. Zatim se do navršenog 3. meseca nastavlja prvobitno korišćen višekomponentni probiotski preparat.
 3. *Ublažavanje /otklanjanje/ prevencija infantilnih kolika: prevencija ili otklanjanje infantilnih kolika: može se postići višekomponentnim preparatom ukoliko sadrži Lactobacillus reuteri.*

3. **Kontraindikacije :**

Apsolutne: Letalne hromozomopatije, kao i opsežne hirurške intervencije do uspostavljanja enteralnog unosa, teška izmena opšteg stanja sa cirkulatornom i/ili respiratornom nedovoljnošću.

Poželjno je da dodatne apsolutne ili relativne kontraindikacije odredi svaka specijalizovana ustanova za zbrinjavanje novorođenčadi u skladu sa svojim iskustvima i internim protokolima lečenja.

Posebne : Za *L. reuteri* i *L. acidophilus* sindrom kratkog creva i akutna bubrežna insuficijencija.

4. **Kvalitet preparata**

- Identifikacija soja sa slovnom, brojčanom oznakom i zemljom proizvođača; odsustvo gena za antibiotsku rezistenciju; osetljivost na antibiotike (antibiogram); broj i vijabilnost bakterijskih kolonija; otpornost na kiselost želuca i žučne soli; međunarodna standardizacija (GMP;ISSO 22000); upis u listu EFSA-QPS (Qualified Presumption of Safety).
- Posebna tehnička specifikacija sa hemijskim sastavom i sadržajem polutanata (posebno teški metali); rokom trajanja; načinom čuvanja, oblikom i pakovanjem.
- Rezultati periodičnih kontrola kvaliteta u ovlašćenim laboratorijama.
- Navedene informacije obezbeđuje proizvođač. Za probiotske preparate registrovane u EU potrebni su samo identifikacioni podaci i tehnička specifikacija.

U zavisnosti od novih saznanja zasnovanim na dokazima stav ekspertske grupe podložan je dopunama i izmenama